ZAMONAVIY ILM-FAN: FANLARARO INTEGRATSIYA VA INNOVATSION TARAQQIYOT

RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

MAQOLA VA TEZISLAR TO‘PLAMI

“FANLARARO ILMIY TADQIQOTLAR” ILMIY-AMALIY METODOLOGIK JURNALI

“ZAMONAVIY ILM-FAN: FANLARARO INTEGRATSIYA VA INNOVATSION TARAQQIYOT” MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

MAQOLA VA TEZISLAR TO‘PLAMI
2026-yil 12-noyabr

Toshkent – 2026

ISSN:3093-9240

“Zamonaviy ilm-fan:fanlararo integratsiya va innovatsion taraqqiyot” mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiya maqola va tezislar to‘plami (2026-yil 12-noyabr) – T.: FANLARARO ILMIY TADQIQOTLAR, 2026.

BOSH MUHARRIR:
Ashurov Ramzidin Ramazonovich
psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

TAHRIR KENGASHI
Ibragimova Gulsanam Ne’matovna
pedagogika fanlari doktori, professor

Mirzayeva Faroxat Odiljonovna
pedagogika fanlari doktori(DSc), professor

Bafayev Muxiddin Muxammatovich
psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent

Atabayeva Nargis Batirovna
psixologiya fanlari doktori (DSc), professor

Jabborov Xazrat Xusenovich
psixologiya fanlari doktori (DSc), professor

Alimova Yelena Gennadiyevna
psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismatulloyev Abdullo Nasrulloyevich
psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Bobojonov Shavkat Ulug‘bekovich
tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Bo‘tayev Jonibek Shodiyevich
tarix fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

O‘SMIRLARDA PROBLEMATIK INTERNETDAN FOYDALANISHNING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI VA PSIXOLOGIK PROFILAKTIKASI

Mansurova Zeboxon Tursinboyevna
Aniq va Ijtimoiy fanlar universiteti
Psixologiya yo‘nalishi 2-bosqich magistranti

Annotatsiya. Maqolaning maqsadi o‘smirlarda problematik internetdan foydalanishning ijtimoiy-psixologik determinantlarini zamonaviy nazariy modellar va empirik tadqiqotlar asosida integrativ tahlil qilish hamda differensial psixologik profilaktika yo‘nalishlarini asoslashdan iborat. Tadqiqotda internetga qaramlik va problematik internetdan foydalanishga oid nazariy hamda empirik manbalarning nazariy-analitik ikkilamchi tahlili amalga oshirildi. K. Youngning dastlabki diagnostik yondashuvi, R. Davisning kognitiv-xulqiy modeli, D. Kardefelt-Wintherning kompensator internetdan foydalanish modeli hamda M. Brand va hammualliflarning I-PACE modeli qiyosiy tahlil qilindi. Natijalar problematik internetdan foydalanishni faqat internetga kirish intensivligi bilan izohlash yetarli emasligini, uning rivojlanishi shaxsiy-emotsional zaifliklar, qondirilmagan psixologik ehtiyojlar, disfunksional koping, oilaviy munosabatlar va o‘zini boshqarish mexanizmlarining o‘zaro ta’siri bilan bog‘liqligini ko‘rsatadi. Oilaviy iliqlik va konstruktiv ota-onalik himoya omillari bo‘lishi mumkin, oddiy cheklovchi nazoratning o‘zi esa barqaror profilaktik samara bermasligi mumkin. Profilaktika universal, selektiv va indikativ darajalarda tashkil etilishi, ekran vaqtini mexanik cheklashdan tashqari o‘smirning emotsional holati, ehtiyojlari, oilaviy tizimi va internetdan foydalanish funksiyasini baholashga asoslanishi lozim.

Kalit so‘zlar: problematik internetdan foydalanish, internetga qaramlik, o‘smirlar, ijtimoiy-psixologik determinantlar, kompensator foydalanish, oila, emotsional zaiflik, I-PACE, profilaktika.

Аннотация. Цель статьи заключается в интегративном анализе социально-психологических детерминант проблемного использования интернета подростками на основе современных теоретических моделей и эмпирических исследований, а также в обосновании направлений дифференцированной психологической профилактики. В исследовании осуществлён вторичный теоретико-аналитический анализ теоретических и эмпирических источников, посвящённых интернет-зависимости и проблемному использованию интернета. Проведён сравнительный анализ первоначального диагностического подхода К. Янг, когнитивно-поведенческой модели Р. Дэвиса, модели компенсаторного

использования интернета Д. Кардефельт-Винтера и модели I-PACE М. Бранда и соавторов. Результаты показывают, что проблемное использование интернета нельзя в достаточной мере объяснить исключительно интенсивностью его использования: его развитие связано с взаимодействием личностно-эмоциональной уязвимости, неудовлетворённых психологических потребностей, дисфункционального копинга, семейных отношений и механизмов саморегуляции. Теплота семейных отношений и конструктивное родительское воспитание могут выступать защитными факторами, тогда как один лишь ограничительный контроль может не обеспечивать устойчивого профилактического эффекта. Профилактика должна осуществляться на универсальном, селективном и индикативном уровнях и, помимо механического ограничения экранного времени, основываться на оценке эмоционального состояния подростка, его потребностей, семейной системы и функции использования интернета.

Ключевые слова: проблемное использование интернета, интернет-зависимость, подростки, социально-психологические детерминанты, компенсаторное использование, семья, эмоциональная уязвимость, I-PACE, профилактика.

Abstract. The article aims to provide an integrative analysis of the social and psychological determinants of problematic internet use among adolescents based on contemporary theoretical models and empirical research, and to substantiate directions for differentiated psychological prevention. The study employed a secondary theoretical and analytical review of theoretical and empirical sources on internet addiction and problematic internet use. K. Young‘s initial diagnostic approach, R. Davis’s cognitive-behavioral model, D. Kardefelt-Winther’s compensatory internet use model, and the I-PACE model developed by M. Brand and colleagues were comparatively analyzed. The findings indicate that problematic internet use cannot be adequately explained by the intensity of internet use alone; its development is associated with the interaction of personal and emotional vulnerabilities, unmet psychological needs, dysfunctional coping, family relationships, and self-regulation mechanisms. Family warmth and constructive parenting may serve as protective factors, whereas restrictive control alone may not produce sustained preventive effects. Prevention should be organized at universal, selective, and indicated levels and, beyond mechanically limiting screen time, should be grounded in an assessment of adolescents’ emotional states, needs, family systems, and the function that internet use serves.

Keywords: problematic internet use, internet addiction, adolescents, social and psychological determinants, compensatory use, family, emotional vulnerability, I-PACE, prevention.

KIRISH

Raqamli texnologiyalar o‘smirlarning ta’lim olishi, ijtimoiy aloqalari, hordiq chiqarishi va o‘zligini ifodalashining tabiiy qismiga aylangan. Shu sababli internetdan intensiv foydalanishning o‘zi patologiyani anglatmaydi. Ilmiy adabiyotlarda “internet addiction”, “pathological Internet use” va “problematic Internet use” tushunchalarining ta’rifi hamda diagnostik chegaralari bir xil emas. Kuss va hammualliflar tahlil qilgan epidemiologik tadqiqotlarda turli metodika va kesish nuqtalari qo‘llangani sababli internetga qaramlik ko‘rsatkichlari 0,8% dan 26,7% gacha farq qilgan [1]. Cheng va Li 31 mamlakat bo‘yicha 89 281 ishtirokchini qamrab olgan meta-tahlilda umumiy tarqalish ko‘rsatkichini 6,0% deb baholagan, biroq natijalar hudud va o‘lchash metodiga sezilarli darajada bog‘liq bo‘lgan [2]. Demak, prevalensiya raqamlarini universal klinik ko‘rsatkich sifatida emas, muayyan metodologik sharoitdagi baholar sifatida talqin qilish zarur.

Terminologik ehtiyotkorlik klinik nuqtayi nazardan ham muhim. Jahon sog‘liqni saqlash tashkilotining ICD-11 tasnifida **Gaming Disorder** mustaqil diagnostik birlik sifatida mavjud, biroq umumlashgan “Internet addiction” alohida tashxis sifatida kiritilmagan; DSM doirasida esa Internet Gaming Disorder keyingi tadqiqotni talab etuvchi holat sifatida ko‘rib chiqilgan [3]. Shu bois ushbu ishda “problematik internetdan foydalanish” kengroq ilmiy konstrukt sifatida qo‘llanadi, “internetga qaramlik” atamasi esa tegishli manbalardagi terminologiyani ifodalash zarur bo‘lgan hollarda saqlanadi.

O‘zbekistonda masalaning huquqiy va ijtimoiy dolzarbligi bir qator davlat hujjatlarida bilvosita aks etgan. 2017-yil 8-sentabrdagi O‘RQ-444-son “Bolalarni ularning sog‘lig‘iga zarar yetkazuvchi axborotdan himoya qilish to‘g‘risida”gi Qonunda ta’lim tashkilotlarining bolalarni zararli axborotdan himoya qilish, ularga psixologik yordam ko‘rsatish, yakka tartibdagi profilaktikada ishtirok etish hamda axborot va huquqiy madaniyatini oshirishdagi vazifalari belgilangan [4].

2023-yil 11-sentabrdagi PF-158-son Farmon bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston — 2030” strategiyasida sifatli ta’lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini rivojlantirish hamda inson salohiyatini ro‘yobga chiqarish uchun sharoit yaratish ustuvor yo‘nalishlardan biri sifatida belgilangan [5]. 2025-yil 24-dekabrdagi PF-256-son Farmon bilan esa 2026–2030-yillarga mo‘ljallangan Bolalarni zo‘ravonlikning barcha shakllaridan himoya qilish strategiyasi tasdiqlanib, psixologik va ijtimoiy yordam, ota-onalik ko‘nikmalarini rivojlantirish hamda 2026-yil 1-martdan “mehrli oila” va bepul oilaviy terapiya xizmatlarini tashkil etish nazarda tutilgan [6].

Ayniqsa, 2026-yil 10-martdagi PF-38-son Farmon bilan tasdiqlangan 2026–2030-yillarga mo‘ljallangan Kiberxavfsizlik strategiyasida yoshlarda internetdan foydalanish madaniyatini yuksaltirish, ularni yolg‘on ma’lumot va salbiy g‘oyalar

ta’siridan himoya qilish hamda internetdan xavfsiz foydalanish bo‘yicha savodxonlikni oshirish vazifalari belgilangan. Farmonning 17-bandiga muvofiq, 2026-yil yakuniga qadar yuqori sinf o‘quvchilari uchun kiber madaniyat mashg‘ulotlarini tashkil etish va maktab o‘quvchilari hamda talabalar uchun bepul kiberxavfsizlik onlayn kurslarini yaratish belgilangan [7].

Biroq mazkur hujjatlarda “internetga qaramlik” mustaqil profilaktika obyekti sifatida bevosita belgilanmagan. Ular asosan axborot xavfsizligi, kiber savodxonlik, zo‘ravonlikning oldini olish, oila bilan ishlash va ijtimoiy profilaktikaga qaratilgan. Shu holat problematik internetdan foydalanishning psixologik mexanizmlarini o‘rganish va mavjud davlat profilaktikasi tizimini psixologik mazmun bilan to‘ldirish zaruratini yuzaga keltiradi.

ASOSIY QISM

Internet bilan bog‘liq addiktiv xulqni ilmiy tadqiq etishning dastlabki bosqichlarida K. Young patologik qimor o‘yini mezonlarini internetdan foydalanishga moslashtirib, diagnostik yondashuvni taklif etdi [8]. Ushbu ish hodisani o‘lchash va klinik muammo sifatida muhokama qilishga turtki berdi, biroq uning etiologik mexanizmlarini to‘liq tushuntirmadi.

R. Davisning kognitiv-xulqiy modeli problematik foydalanishning **maxsus** va **umumlashgan** shakllarini farqlab, maladaptiv kognitsiyalarni muhim mexanizm sifatida ko‘rsatdi [9]. Modelga ko‘ra, internetning o‘zi yagona sabab emas; mavjud psixopatologik zaifliklar va disfunksional fikrlash jarayonlari internet bilan bog‘liq muammoli xatti-harakatning shakllanishiga zamin yaratishi mumkin.

D. Kardefelt-Wintherning kompensator internetdan foydalanish modeli bu pozitsiyani yanada chuqurlashtiradi. U internetdan haddan tashqari foydalanishni ayrim holatlarda stress, yolg‘izlik, qondirilmagan ijtimoiy ehtiyojlar yoki real hayotdagi boshqa qiyinchiliklarni yengillashtirishga qaratilgan kompensator strategiya sifatida tushuntirishni taklif qiladi [10]. Shunday qilib, profilaktikaning nishoni faqat onlayn xatti-harakat emas, balki uning ortida turgan psixologik ehtiyoj va muammolar ham bo‘lishi kerak.

M. Brand va hammualliflarning I-PACE — **Interaction of Person–Affect–Cognition–Execution** modeli problematik internet faoliyatining shakllanishini predispozitsiyalar, effektiv va kognitiv javoblar, internetga oid kutishlar, koping usullari hamda ijro nazorati o‘rtasidagi dinamik o‘zaro ta’sir orqali izohlaydi [11]. Modelning 2019-yildagi yangilangan variantida cue-reactivity, craving, qaror qabul qilish va ingibitor nazoratning susayishi addiktiv xatti-harakatning dastlabki bosqichlardan odatiylashgan shakllarga o‘tishida muhim mexanizmlar sifatida tavsiflangan [12].

Mazkur nazariyalarni integratsiya qilganda umumiy mantiq aniqlanadi:

muammo “internet mavjudligi → qaramlik” ko‘rinishidagi to‘g‘ridan to‘g‘ri sababiy zanjir bilan tushuntirilmaydi. Aksincha, shaxsning dastlabki zaifligi, hayotiy vaziyat, psixologik ehtiyoj, foydalanish motivi, internet faoliyatidan olinadigan mukofot va o‘zini boshqarish imkoniyatlarining o‘zaro ta’siri hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Ijtimoiy-psixologik determinantlarning integrativ tizimi. Ikkilamchi tahlil asosida problematik internetdan foydalanish determinantlarini shartli ravishda olti o‘zaro bog‘liq darajaga ajratish maqsadga muvofiq.

Birinchi daraja — individual va shaxsiy-emotsional omillar. Depressiv simptomlar, ijtimoiy xavotir, diqqatni boshqarish bilan bog‘liq qiyinchiliklar, dushmanlik, impulsivlik va stressga nisbatan yuqori sezgirlik internetning emotsional regulyatsiya vositasiga aylanish ehtimolini oshirishi mumkin. Ko va hammualliflarning ikki yillik prospektiv tadqiqotida boshlang‘ich psixiatrik simptomlarning ayrimlari keyinchalik internetga qaramlik deb baholangan holatlarning rivojlanishini bashorat qilgani aniqlangan [13]. Prospektiv dizayn vaqt ketma-ketligi haqida kesimiy tadqiqotdan kuchliroq dalil beradi, biroq u ham barcha holatlar uchun mutlaq sababiyatni isbotlamaydi.

2023-yilda 42 tadqiqot va 102 769 ishtirokchini qamrab olgan meta-tahlil depressiya va internetga qaramlik o‘rtasida ikki yo‘nalishli ijobiy bog‘liqlik mavjudligini ko‘rsatdi [14]. Bu natija depressiyani faqat “qaramlik oqibati” yoki faqat “qaramlik sababi” sifatida bir tomonlama talqin qilish yetarli emasligini ko‘rsatadi; o‘zaro kuchaytiruvchi mexanizm ehtimoli mavjud.

Ikkinchi daraja — ehtiyoj-motivatsion va kompensator omillar. O‘smirlik davrida tegishlilik, qabul qilinish, e’tirof, avtonomiya, identiklikni sinab ko‘rish va kompetentlikni his qilish kabi ehtiyojlar alohida ahamiyat kasb etadi. Ushbu ehtiyojlarning real ijtimoiy muhitda yetarlicha qondirilmasligi avtomatik ravishda qaramlikka olib kelmaydi, biroq internetda tezkor kompensatsiya izlash ehtimolini oshirishi mumkin.

Mazkur mexanizmni quyidagicha ifodalash mumkin:

qondirilmagan psixologik yoki ijtimoiy ehtiyoj → emotsional diskomfort → kompensator motiv → internet orqali tezkor mukofot yoki ijtimoiy qoniqish → xatti-harakatning takrorlanishi → odatiylashuv va o‘zini boshqarishning susayishi → problematik foydalanish xavfining ortishi.

Bu zanjir deterministik formula emas, balki kompensator foydalanish va I-PACE modellarini birlashtiruvchi ehtimoliy psixologik mexanizmdir [10–12].

Uchinchi daraja — oilaviy determinantlar. Ota-ona va bola o‘rtasidagi munosabat sifati, oiladagi konfliktlar, emotsional qo‘llab-quvvatlash, oilaviy funksionallik va ota-onalik uslubi muhim kontekstual omillardir. Yen va hammualliflarning 3662 nafar tayvanlik o‘smirni qamrab olgan tadqiqotida past oilaviy

funksionallik va ota-ona–o‘smir konflikti internetga qaramlik bilan bog‘liq bo‘lgan [15].

Biroq zamonaviy meta-tahlillar oilaviy omillarni yanada nozik talqin qilishni talab qiladi. Lukavská va hammualliflarning 2022-yilgi meta-tahlilida ota-onalik iliqligi, umumiy nazorat va avtoritativ tarbiya problematik internetdan foydalanish bilan zaif, ammo salbiy bog‘liqlik ko‘rsatgan. Shu bilan birga, aynan internetdan foydalanishni cheklovchi “restrictive mediation” umumiy tanlanmada sezilarli himoya effekti ko‘rsatmagan; katta yoshli o‘smirlarda esa qat’iy cheklash problematik foydalanish bilan ijobiy bog‘langan [16]. Demak, samarali oilaviy profilaktika faqat taqiqlash emas, ishonch, muloqot, izchil chegaralar va o‘smir avtonomiyasining muvozanatini talab qiladi.

To‘rtinchi daraja — tengdoshlar va mikroijtimoiy muhit. O‘smirlikda tengdoshlar guruhi ijtimoiy identiklik va xulq-atvor me’yorlarining muhim manbaiga aylanadi. Onlayn jamoalar o‘smirga real hayotda yetishmayotgan tegishlilik, maqom yoki e’tirofni berishi mumkin. Mazkur imkoniyatning o‘zi patologik emas; xavf uning o‘smir uchun real ijtimoiy aloqalarni siqib chiqaruvchi asosiy yoki yagona kompensator mexanizmga aylanishida ortadi.

Beshinchi daraja — raqamli muhitning xususiyatlari. Foydalanuvchini uzluksiz faoliyatga undovchi bildirishnomalar, cheksiz kontent oqimi, tezkor ijtimoiy mukofot, individual tavsiya algoritmlari va o‘yin mexanikasi insonning mavjud psixologik zaifligi bilan o‘zaro ta’sirga kirishishi mumkin. I-PACE nuqtayi nazaridan muhim jihat platformaning mavjudligi emas, balki shaxsning muayyan stimullarga effektiv-kognitiv javobi va ijro nazorati bilan bu muhit o‘rtasidagi munosabatdir [11, 12].

Oltinchi daraja — makroijtimoiy va madaniy kontekst. Raqamli infratuzilma, madaniy me’yorlar, ta’lim muhiti, oilaviy institutlar, ijtimoiy farovonlik va jamiyatdagi raqamli savodxonlik problematik foydalanishning fon sharoitlarini shakllantiradi. Cheng va Li meta-tahlilida prevalensiyaning mamlakatlar bo‘yicha sezilarli farq qilishi muammoni sof individual darajada tushuntirish yetarli emasligini ko‘rsatadi [2]. Biroq makroijtimoiy omillar bo‘yicha sababiy dalillar individual va oilaviy determinantlarga qaraganda cheklanganroq bo‘lib qolmoqda.

Internetdan foydalanish intensivligi va psixologik farovonlik: sababiyat muammosi. Problematic internet use bilan oddiy “ko‘p ekran vaqti”ni tenglashtirish metodologik jihatdan xato bo‘lishi mumkin. Orben va Przybylski AQSH va Buyuk Britaniyadagi uch yirik ma’lumotlar bazasidan jami 355 358 o‘smir ma’lumotini tahlil qilib, raqamli texnologiyadan foydalanish bilan psixologik farovonlik o‘rtasidagi salbiy bog‘liqlik juda kichik ekanini va farovonlik variatsiyasining ko‘pi bilan 0,4% ini tushuntirishini ko‘rsatgan [17].

Bu natija ikki muhim xulosaga olib keladi. Birinchidan, internetdan ko‘p foydalanadigan har bir o‘smirni xavf guruhiga kiritish ilmiy asosli emas. Ikkinchidan, vaqtning o‘zidan ko‘ra **nima uchun**, **qanday**, **qaysi faoliyat uchun** va **qanday psixologik kontekstda** foydalanilayotgani ko‘proq diagnostik ahamiyat kasb etishi mumkin.

Shu sababli profilaktika va diagnostikada “kuniga necha soat?” savoli bilan bir qatorda funksional mezonlarga e’tibor qaratish zarur: nazoratning yo‘qolishi, foydalanishni kamaytira olmaslik, ta’lim, uyqu, oila yoki tengdoshlar bilan munosabatlarning izdan chiqishi, onlayn faoliyatning boshqa muhim faoliyatlarni siqib chiqarishi va salbiy oqibatlarga qaramay xatti-harakatning davom etishi.

Psixologik profilaktikaning differensial modeli. Aniqlangan determinantlardan kelib chiqib, profilaktikani uch darajali tizimda tashkil etish maqsadga muvofiq.

Universal profilaktika barcha o‘smirlarga qaratiladi. Uning maqsadi internetni taqiqlash emas, sog‘lom raqamli xulq ko‘nikmalarini rivojlantirishdir. Bunga raqamli va kibersavodxonlik, emotsiyalarni boshqarish, stress bilan konstruktiv kurashish, uyqu gigiyenasi, vaqtni rejalashtirish, jismoniy faollik, onlayn xavflarni tanish va tanqidiy fikrlash ko‘nikmalari kiradi. PF-38-son Farmonda yuqori sinf o‘quvchilari uchun kibermadaniyat mashg‘ulotlarini tashkil etish belgilanganligi ushbu yo‘nalishni maktab psixologiyasi bilan integratsiya qilish uchun huquqiy-tashkiliy imkoniyat yaratadi [7].

Selektiv profilaktika xavf omillari aniqlangan guruhlarga qaratiladi. Oilaviy konflikt, ijtimoiy izolyatsiya, depressiv yoki xavotirli belgilar, maktab moslashuvi qiyinchiliklari, impulsivlik, past emotsional qo‘llab-quvvatlash yoki tegishlilik va e’tirof ehtiyojining surunkali qondirilmasligi selektiv aralashuv uchun signal bo‘lishi mumkin. Bunday vaziyatda asosiy savol “telefonni qanday olib qo‘yish mumkin?” emas, balki “internet bu o‘smir uchun qaysi psixologik funksiyani bajarmoqda?” bo‘lishi lozim.

Indikativ profilaktika va psixologik yordam nazoratning pasayishi va funksional buzilishlar allaqachon mavjud bo‘lgan o‘smirlarga qaratiladi. Bunda individual psixologik baholash, kognitiv-xulqiy usullar, emotsional regulyatsiya va ijro nazoratini mustahkamlash, oilaviy konsultatsiya hamda komorbid depressiya, xavotir, DYGB yoki boshqa ruhiy holatlarni mutaxassis tomonidan baholash zarur bo‘lishi mumkin.

2025-yilda chop etilgan sistematik sharh va meta-tahlilda o‘smirlardagi internet, videoo‘yinlar, ijtimoiy tarmoqlar va messenjerlardan problematik foydalanishga qarshi psixologik aralashuvlar bo‘yicha to‘qqiz tadqiqot, jumladan beshta randomizatsiyalangan tadqiqot tahlil qilingan. Natijalar CBT, oilaviy terapiya va ijro

funksiyalariga yo‘naltirilgan yondashuvlar istiqbolli ekanini ko‘rsatgan, biroq tadqiqotlar geterogenligi va nashr tarafkashligi sababli dalillarni ehtiyotkorlik bilan talqin qilish talab etiladi [18].

Shunday qilib, samarali profilaktika internet bilan kurashish emas, balki o‘smirning **o‘zini boshqarish imkoniyatini**, **psixologik barqarorligini**, **real munosabatlarini** va **ehtiyojlarini sog‘lom yo‘llar orqali qondirish repertuarini** kengaytirishga qaratilishi kerak.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O‘tkazilgan nazariy-analitik tahlil quyidagi xulosalarga kelish imkonini beradi.

Birinchidan, o‘smirlarda problematik internetdan foydalanishni internetning o‘zi yoki undan foydalanish davomiyligi bilan bir omilli tarzda tushuntirish yetarli emas. Zamonaviy modellar hodisani shaxs, emotsiya, kognitsiya, o‘zini boshqarish va ijtimoiy muhit o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir natijasi sifatida talqin qiladi.

Ikkinchidan, shaxsiy-emotsional zaiflik, qondirilmagan psixologik ehtiyojlar, disfunksional koping va oilaviy munosabatlar problematik foydalanish bilan bog‘liq muhim determinantlardir. Biroq ularning barchasi bir xil darajada sababiy omil deb qaralmasligi kerak: dalil kuchi tadqiqot dizayniga qarab farq qiladi.

Uchinchidan, kompensator yondashuv internetning ayrim o‘smirlar uchun mavjud emotsional yoki ijtimoiy muammolarni vaqtincha yumshatish vositasiga aylanishi mumkinligini tushuntiradi. Bunday hollarda faqat internetga kirishni cheklash muammoning psixologik manbasini bartaraf etmaydi.

To‘rtinchidan, oilaviy profilaktikada oddiy nazorat va taqiqqa nisbatan ota-ona–bola munosabatlarining iliqligi, izchil chegaralar, konstruktiv muloqot va o‘smir avtonomiyasini qo‘llab-quvvatlash muhimroq ko‘rinadi.

Beshinchidan, psixologik profilaktika universal, selektiv va indikativ darajalarda tashkil etilishi, maktab, oila, mahalla va psixologik xizmatlarning hamkorligini nazarda tutishi kerak. O‘zbekistonning amaldagi kiberxavfsizlik va bolalarni himoya qilish siyosati bunday tizimni yaratish uchun tashkiliy asos beradi, biroq problematik internetdan foydalanishning ijtimoiy-psixologik determinantlariga yo‘naltirilgan maxsus profilaktik metodikalarni ishlab chiqish va mahalliy empirik tadqiqotlar bilan validatsiya qilish dolzarb ilmiy-amaliy vazifa bo‘lib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Kuss D.J., Griffiths M.D., Karila L., Billieux J. Internet addiction: A systematic review of epidemiological research for the last decade // Current Pharmaceutical Design. — 2014. — Vol. 20, No. 25. — P. 4026–4052. DOI: 10.2174/13816128113199990617.
2. Cheng C., Li A.Y. Internet addiction prevalence and quality of (real) life: A meta-analysis of 31 nations across seven world regions // Cyberpsychology, Behavior, and

Social Networking. — 2014. — Vol. 17, No. 12. — P. 755–760. DOI: 10.1089/cyber.2014.0317.

3. World Health Organization. Inclusion of “gaming disorder” in ICD-11. — Geneva: WHO, 2018.

4. O‘zbekiston Respublikasining 2017-yil 8-sentabrdagi “Bolalarni ularning sog‘lig‘iga zarar yetkazuvchi axborotdan himoya qilish to‘g‘risida”gi O‘RQ-444-son Qonuni. https://lex.uz/ru/docs/-3333797?ONDATE=26.01.2022

5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 24-dekabrdagi “2026–2030-yillarga mo‘ljallangan Bolalarni zo‘ravonlikning barcha shakllaridan himoya qilish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PF-256-son Farmoni. https://lex.uz/uz/docs/-7938806

6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 10-martdagi “O‘zbekiston Respublikasining Kiberxavfsizlik strategiyasini belgilash va kiberjinoyatchilikning oldini olish tizimini takomillashtirish to‘g‘risida”gi PF-38-son Farmoni. https://lex.uz/uz/docs/-8079286

7. Young K.S. Internet Addiction: The Emergence of a New Clinical Disorder // CyberPsychology & Behavior. — 1998. — Vol. 1, No. 3. — P. 237–244. DOI: 10.1089/cpb.1998.1.237.

8. Davis R.A. A Cognitive-Behavioral Model of Pathological Internet Use // Computers in Human Behavior. — 2001. — Vol. 17, No. 2. — P. 187–195. DOI: 10.1016/S0747-5632(00)00041-8.

9. Kardefelt-Winther D. A Conceptual and Methodological Critique of Internet Addiction Research: Towards a Model of Compensatory Internet Use // Computers in Human Behavior. — 2014. — Vol. 31. — P. 351–354. DOI: 10.1016/j.chb.2013.10.059.

10. Brand M., Young K.S., Laier C., Wölfling K., Potenza M.N. Integrating psychological and neurobiological considerations regarding the development and maintenance of specific Internet-use disorders: An Interaction of Person-Affect-Cognition-Execution (I-PACE) model // Neuroscience & Biobehavioral Reviews. — 2016. — Vol. 71. — P. 252–266. DOI: 10.1016/j.neubiorev.2016.08.033.

11. Brand M., Wegmann E., Stark R., Müller A., Wölfling K., Robbins T.W., Potenza M.N. The Interaction of Person-Affect-Cognition-Execution (I-PACE) model for addictive behaviors: Update, generalization to addictive behaviors beyond internet-use disorders, and specification of the process character of addictive behaviors // Neuroscience & Biobehavioral Reviews. — 2019. — Vol. 104. — P. 1–10. DOI: 10.1016/j.neubiorev.2019.06.032.

12. Ko C.H., Yen J.Y., Chen C.S., Yeh Y.C., Yen C.F. Predictive Values of Psychiatric Symptoms for Internet Addiction in Adolescents: A 2-Year Prospective Study //

Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine. — 2009. — Vol. 163, No. 10. — P. 937–943. DOI: 10.1001/archpediatrics.2009.159.

13. Ye X.L., Zhang W., Zhao F.F. Depression and internet addiction among adolescents: A meta-analysis // Psychiatry Research. — 2023. — Vol. 326. — Article 115311. DOI: 10.1016/j.psychres.2023.115311.

14. Yen J.Y., Yen C.F., Chen C.C., Chen S.H., Ko C.H. Family Factors of Internet Addiction and Substance Use Experience in Taiwanese Adolescents // CyberPsychology & Behavior. — 2007. — Vol. 10, No. 3. — P. 323–329. DOI: 10.1089/cpb.2006.9948.

15. Lukavská K., Hrabec O., Lukavský J., Demetrovics Z., Király O. The associations of adolescent problematic internet use with parenting: A meta-analysis // Addictive Behaviors. — 2022. — Vol. 135. — Article 107423. DOI: 10.1016/j.addbeh.2022.107423.

16. Orben A., Przybylski A.K. The Association Between Adolescent Well-Being and Digital Technology Use // Nature Human Behaviour. — 2019. — Vol. 3. — P. 173–182. DOI: 10.1038/s41562-018-0506-1.

17. Pérez-Wiesner M., Bühler K.M., López-Moreno J.A., López-Salmerón M.D. Effectiveness of Psychological Treatments for Problematic Use of Internet, Video Games, Social Media and Instant Messaging: A Systematic Review and Meta-Analysis // International Journal of Environmental Research and Public Health. — 2025. — Vol. 22, No. 10. — Article 1598. DOI: 10.3390/ijerph22101598.

MUNDARIJA

1.	**MAKTAB PSIXOLOGIYASI AMALIYOTIDA O‘SMIRLARDA SUITSIDAL XULQ-ATVORNING PSIXOLOGIK OMILLARI VA PROFILAKTIKASI** **Xayrullayeva Baxtigul Ilxomjon qizi**	**5**
2.	**JINOYATCHILIKKA QARSHI KURASHISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O‘RNI VA ISTIQBOLLARI: XALQARO TAJRIBA, NAZARIYA VA AMALIYOT** **Jalilov Otabek Baxodirovich**	**10**
3.	**O‘SMIRLARDA PROBLEMATIK INTERNETDAN FOYDALANISHNING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK DETERMINANTLARI VA PSIXOLOGIK PROFILAKTIKASI** **Mansurova Zeboxon Tursinboyevna**	**16**
4.	**PSIXOLOGIYAGA OID TADQIQOTLARDA SPSS DASTURIDAN FOYDALANISHNING METODOLOGIK ASOSLARI VA STATISTIK TAHLIL ANIQLIGINI TA’MINLASH** **Nazarov Davron Baxtiyor o‘g‘li**	**26**
5.	**O‘SMIRLARDA KASB TANLASH MOTIVATSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING PSIXOLOGIK JIHATLARI** **Arslonova Nafosat Akbaraliyevna, Ashurov Ramzidin**	**32**
6.	**BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH TA’LIM O‘QITUVCHILARIDA INTEGRATSIYAGA ASOSLANGAN DARSLARNI TASHKIL ETISH KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH** **Abdisharipova Shaydo Bahtiyor qizi**	**38**
7.	**ZAIF ESHITUVCHI O‘QUVCHILARNING EMOTSIONAL INTELLEKTINI RIVOJLANTIRISHDA PEDAGOG VA OTA-ONA HAMKORLIGI** **Abduqodirova Dilobarbonu Erkinjon qizi**	**46**
8.	**SHAXS TEMPERAMENT TIPLARINI QO‘L TERMOGIGROANALIZI ORQALI ANIQLASHNING PSIXOLOGIK VA PEDAGOGIK ASOSLARI** **Z.D. Dilmurodova**	**52**
9.	**СУБЪЕКТНО-ДЕЯТЕЛЬНОСТНАЯ АКТИВИЗАЦИЯ ЛИЦ ПОЖИЛОГО ВОЗРАСТА КАК ПСИХОПРОФИЛАКТИЧЕСКИЙ БАРЬЕР НЕЙРОДЕГЕНЕРАТИВНОЙ ПАТОЛОГИИ: ТЕОРЕТИЧЕСКАЯ МОДЕЛЬ** **Асанова Гузаль Мухарамовна, Иброхимов Хусниёр Абдукарим угли**	**58**
10.	**KIMYO TA’LIMIDA AN’ANAVIY VA INNOVATSION O‘QITISH METODLARINI UYG‘UNLASHTIRISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI** **Sulaymonqulov Islomjon, Tursunova Yu. B.**	**63**
11.	**ZAMONAVIY TA’LIMDA PEDAGOGIK DIAGNOSTIKANING NAZARIY ASOSLARI VA FUNKSIONAL IMKONIYATLARI** **Usmonova Zuxra Alisher qizi, Tursunova Yu.B.**	**68**

12.	**AN’ANAVIY VA ZAMONAVIY DIDAKTIK PARADIGMALARDA TA’LIM NATIJALARINI TASHXISLASH YONDASHUVLARINING QIYOSIY TAHLILI**	
	Tursunova Feruza Otaqulovna	**73**
13	**ERTA NIKOHNING HUQUQIY VA PSIXOLOGIK OQIBATLARI**	
	Umarova Gulbaxor Maxamad qizi	**78**
14	**TA’LIMDA PSIXOLOGIK MOSLASHUVNING YANGI PARADIGMASI: RAQAMLI MUHIT, SHAXS VA PEDAGOGIK HAMKORLIK**	
	Qudratova Zarnigor Anvar qizi	**83**
15	**DINIY OG‘ISHLAR KONTEKSTIDA OMILLAR, PROFILAKTIKA VA PSIXOKORREKSIYA**	
	Agzamova Malika Muratovna, Turatoshova Zarnigor	**88**
16	**MILLIY VA ZAMONAVIY OILALARDAGI O‘ZARO FARQLAR. OILAVIY QADRIYATLAR, MULOQOT VA AVLODLARARO MUNOSABATLARNING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK TAHLILI**	
	Abdumajidova Diyora Ashirqul qizi	**93**
17	**PALLIATIV YORDAMDA OILA A’ZOLARINING PSIXOLOGIK HOLATI: EMOTSIONAL TOLIQISH, QAYG‘U VA STRESS**	
	Bobomurotova Aziza Rustam qizi	**98**
18	**INKLYUZIV TA’LIM SHAROITIDA PEDAGOGLARDA EMOTSIONAL SO‘NISH SINDROMINING OLDINI OLISH - BARQAROR TA’LIM MUHITINING PSIXOLOGIK SHARTI**	
	N. Umirzakova	**102**
19	**OILALARDA SHAXSIY CHEGARALARNING O‘RNI: O‘ZBEK OILALARINING MILLIY-MADANIY QADRIYATLARI VA ZAMONAVIY PSIXOLOGIK EHTIYOJLARI KONTEKSTIDA**	
	Abdumajidova Diyora Ashirqul qizi	**106**
20	**IJTIMOIY TARMOQLARDAGI IDEAL AYOL OBRAZI VA AYOLLARDA AYBDORLIK HISSINING SHAKLLANISHI**	
	Shakirova Shahnozabonu Tuxta qizi	**111**
21	**SPECTRAL AND IMAGING SIGNATURES OF ACCRETION FLOWS AROUND ROTATING BLACK HOLES**	
	Ochiltosheva Durdonagul Zamon qizi	**115**
22	**ЭМОЦИОНАЛЬНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ КАК ФАКТОР ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО БЛАГОПОЛУЧИЯ ЛИЧНОСТИ**	
	Хатамова Камилла Шухратовна, Баходирова Нозима Рустамовна	**121**
23	**BOSHLANG‘ICH SINF O‘QUVCHILARIDA FONETIK-FONEMATIK IDROKNI SHAKLLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI**	
	Boboqulova Surayyo Madrahim qizi	**127**
24	**ИЗМЕНЕНИЕ ВНУТРИСЕМЕЙНЫХ ОТНОШЕНИЙ В УСЛОВИЯХ ДЛИТЕЛЬНОГО ЛЕЧЕНИЯ РЕБЁНКА С ОНКОЛОГИЧЕСКИМ ЗАБОЛЕВАНИЕМ**	
	Асанова Гузаль Мухарамовна	**130**
25	**MAKTABGACHA TA’LIMDA NUTQIY RIVOJLANISH**	**136**

	Ruziyeva Dilfuza Nuritdinovna	
26	**СОЦИАЛЬНОЕ СРАВНЕНИЕ В ЦИФРОВОЙ СРЕДЕ КАК ФАКТОР СНИЖЕНИЯ САМООЦЕНКИ ЛИЧНОСТИ**	
	Асанова Гузаль Мухарамовна, Юсупбаева Гоззал Юсупбаевна, Ганибекова Ситора Отабековна, Мадаминова Гулчехра Мардонбековна	**141**
27	**MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARNI KASB HUNARGA QIZIQISHLARINI OSHIRISH TEXNOLOGIYASI**	
	Sharipova Guzal Sodiqovna, Musayeva Madina Jahongir qizi	**145**
28	**ФАКТОРЫ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ ЗДОРОВЬЕ СТУДЕНТОВ И ИХ РОЛЬ В РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА**	
	Асанова Гузаль Мухарамовна, Раимжанова Севинч Олимовна, Марсакова Малика Фазилиддин кизи, Махмудова Ширин Муроджон кизи	**153**
29	**IJTIMOIY TARMOQLARDAGI LAYK VA IZOHLARNING O‘SMIRLARDA TASHQI BAHOLANISHGA EHTIYOJ SHAKLLANISHIGA TA’SIRI**	
	Maxmudov Salimjon Uralovich	**158**
30	**ВЛИЯНИЕ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ НА ВОСПРИЯТИЕ СОБСТВЕННОЙ ЛИЧНОСТИ И САМООЦЕНКУ**	
	Асанова Гузаль Мухарамовна, Багаутдинова Саида, Курамшина Алия	**164**
31	**MOLIYAVIY STRESSNING IQTISODIY QAROR QABUL QILISH JARAYONIGA TA’SIRI**	
	Sotvoldiyeva Nargiza Abdukarimjon qizi	**168**
32	**ШКОЛЬНЫЙ БУЛЛИНГ И ЕГО ВЛИЯНИЕ НА ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ БЛАГОПОЛУЧИЕ ПОДРОСТКОВ: ПРИЧИНЫ, ПОСЛЕДСТВИЯ И ПРОФИЛАКТИКА**	
	Асанова Гузаль Мухарамовна, Абдуллаева Манзура Олимбек кизи, Солтоева Мадинахон Дилшод кизи	**172**
33	**O‘SMIRLARDA DEVIANTLILIKNING KONATIV ASPEKTLARINI TADQIQ ETISHDA FANLARARO INTEGRATSIYA VA INNOVATSION PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR**	
	Turayeva Gulchehra Urayimovna	**179**
34	**СПЕЦИФИКА ТЕЛЕСНЫХ ЖАЛОБ У ЛИЦ С РАЗЛИЧНОЙ ВЫРАЖЕННОСТЬЮ АЛЕКСИТИМИИ**	
	Асанова Гузаль Мухарамовна, Панасырова Сабина Вячеславовна, Набижанова Нигорахон Нематжановна, Герман Карина Алексеевна	**184**
35	**“NS-PSIXOTEST EKSPERT” KOMPYUTERLI PSIXODIAGNOSTIK MAJMUASINING ZAMONAVIY PSIXOLOGIK TADQIQOTLARDAGI IMKONIYATLARI**	
	Mavlanov Donyor Ergash o‘g‘li	**191**

36	**ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ЗАЩИТНЫЕ МЕХАНИЗМЫ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ ЭМОЦИОНАЛЬНОЙ БЛИЗОСТИ В МЕЖЛИЧНОСТНЫХ ОТНОШЕНИЯХ** **Асанова Гузаль Мухарамовна, Слодкина Валерия Дмитриевна, Хисаметдинова Элина Эмильевна**	**197**
37	**BUXORO VILOYATI SHAROITIDA KICHIK QUVVATLI SHAMOL ELEKTR QURILMALARINING ENERGETIK KO‘RSATKICHLARINI VEYBULL TAQSIMOTI ASOSIDA BAHOLASH VA OPTIMAL TURBINA TANLASH** **D.A. Tursunov, N.A. Nasulloyeva**	**201**
38	**PLUGLARNING TURLARI VA ULAR BILAN TUPROQQA ASOSIY ISHLOV BERISH AHAMIYATI** **Fayzulloyev Muxriddin Nasriddin o‘g‘li, Sayfulloyev Azizbek Anvarjon o‘g‘li, Orziyev Sardor Samandar o‘g‘li**	**208**
39	**BUXORO VILOYATI ISSIQ IQLIM SHAROITIDA FOTOELEKTR MODULLARNING HARORAT REJIMINI MODELLASHTIRISH VA PASSIV RADIATORLI SOVITISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH** **D.A. Tursunov, U.Q. Shermetov**	**215**
40	**“BUXORO HETK” AJ TAQSIMLOVCHI TARMOQLARIDA SUN’IY INTELLEKT VA MASHINALI O‘QITISH USULLARINI QO‘LLASH** **A.H. Shoboyev, N.M. Amrulloyeva**	**223**
41	**PAXTA SANOATIDA TOSH TUTGICH QURILMASINI AHAMIYATI VA ISHLASH MEXANIZMI** **Raxmonov Xayridin Qodirovich, Baxshilloyeva Shaxrizoda Davlat qizi**	**230**
42	**O‘ZBEK SHE’RIYATIDA “VATAN” KONSEPTINING KONTRASTLAR ORQALI IFODALANISHI** **Xolmo‘minova Mahliyo Ravshan qizi**	**234**
43	**АНГЛИЙСКИЕ ЗАИМСТВОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ УЗБЕКСКОМ ЦИФРОВОМ ДИСКУРСЕ: ТЕМАТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ И СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ** **Тураханов Акром Абдуллахакимович, Тураханова Фируза Шавкатовна**	**238**
44	**BUYUK DAVLAT ARBOBI ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR** **Anarkulova Zubayda Fayzullo qizi**	**256**
45	**INNOVATIVE APPROACHES TO TRANSFORMING LIFELONG EDUCATION: FOREIGN EXPERIENCE, PROBLEMS AND SOLUTIONS** **Akrom Abdullakhakimovich Turakhanov, Firuza Shavkatovna Turakhanova**	**261**
46	**LINGUODIDACTIC FOUNDATIONS FOR DEVELOPING STUDENTS’ PRODUCTIVE LANGUAGE SKILLS IN ENGLISH** **Meylinorova Feruza Baxtiyor qizi**	**269**

47	**HOZIRGI O‘ZBEK RAQAMLI DISKURSIDA INGLIZCHA O‘ZLASHMALARNING MAVZUVIY-KONSEPTUAL VA STRUKTURAVIY-SEMANTIK MOSLASHUV XUSUSIYATLARI**	
	Turaxanov Akrom Abdullaxakimovich, Turaxonova Firuza Shavkatovna	**275**
48	**SUN’IY INTELLEKT VA O‘ZBEK ADABIYOTI: MUALLIFLIK, INTERTEKSTUALLIK VA BADIIY QIYMAT MASALALARI**	
	Narmatova Manzura Tulaganovna	**289**
49	**PRAGMATIC TRANSFER AND CULTURAL BIAS IN LARGE LANGUAGE MODEL TRANSLATIONS OF HIGH-CONTEXT SPEECH ACTS**	
	Nurullayev Mirzabek Kobil ugli, Usmonkulova Nilufar Uchkun kizi	**298**
50	**THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLEGENCE IN EDUCATION: OPPORTUNITIES, PROBLEMS, PROSPECTS**	
	Teshaboyeva Jasmina Elmuradovna, N.Kh.Kholmakhmadova	**303**
51	**TILSHUNOSLIKDA ETNOGRAFIK LEKSIKANING NAZARIY ASOSLARI**	
	Xolmurodova Parvena Mamayusupovna, Bakirov Poyan Uralovich	**307**

Tahririyatga taqdim etilgan materiallar qaytarilmaydi. Barcha ilmiy maqolalar tahririyat tomonidan dastlabki ko‘rib chiqish, ilmiy ekspertiza va taqriz jarayonidan o‘tkaziladi. Jurnalning mavzu va ilmiy yo‘nalishlariga mos kelmagan, tahririyat tomonidan belgilangan talablar hamda nashr etish mezonlariga javob bermagan maqolalarni nashrga qabul qilmaslik huquqi tahririyatda saqlanadi.

***

“Fanlararo ilmiy tadqiqotlar” ilmiy-amaliy metodologik jurnali barcha ta’lim muassasalari va ilmiy izlanuvchilarni hamkorlikka chorlaydi.

Muassis: “Fanlararo ilmiy tadqiqotlar” MCHJ
“Fanlararo ilmiy tadqiqotlar” MCHJ nashriyotida nashrga tayyorlandi va jurnalning rasmiy veb-saytiga joylashtirildi
Tahririyat manzili: Toshkent shahri, Sergeli tumani, Yangi Bunyodobod MFY, 8-uy
Rasmiy veb-sayt: https://fanlararotadqiqotlar.uz/index.php/conference/r
E-mail: publisher@fanlararotadqiqotlar.uz